

V. Fysisk planlægning

Københavns universitet. Bygningsplanlægningen

Planlægningsarbejdet har i 1971-72 hovedsagelig været koncentreret om en videre bearbejdning af »Dispositionsplan for udbygningen 1971-77 ved Københavns universitet for de teologiske, humanistiske og samfundsvidenskabelige hovedområder, administrationsfunktionerne samt fællesanlæggene, der i 1971 er beliggende i Indre By«.

Dispositionsplanen, der blev færdig i november 1971, fastlægger følgende hovedlinier:

1. For psykologi, litteratur- og sprogvidenskab, nordiske sprog samt engelske, germanske, romanske og slaviske sprog, gennemføres en flytning til den midlertidige udbygning på Amager i perioden 1973-76.
2. For arkæologiske og kunsthistoriske fag samt musik foretages en udbygning i Indre By, således at disse fag for en længere periode kan blive her.
3. For de øvrige fag sikres der i perioden 1971-77 rimelige lokaleforhold, der kan fungere som en overgangsløsning, indtil disse fag fra slutningen af 1970'erne kan påbegynde en udflytning til en permanent udbygning på Amager.

I dispositionsplanen regnes der for 1977 med et samlet nettoareal i Indre By på ca. 41.000 m² og et nettoareal i den midlertidige udbygning på Amager på 40.000 m², således at der ialt vil være 81.000 m² netto til disposition i 1977. Som forudsætning for beregningerne er fastlagt et studentertal på 18.600 studerende ved Københavns

Universitet ved »Indre By« og »Amager«-fagene.

Den videre udbygning af dispositionsplanen for de nævnte hovedområder omfatter en hovedrapport »Udbygningsplanlægningen 1971-1977 ved Københavns universitet« med 8 tilhørende bilagsrapporter.

Rapporterne, der udgør en programstatus pr. maj 1972, rummer dels dimensioneringsforudsætninger og beregninger af studenter- og personaletal frem til 1975, dels et samlet nettoprogram for den midlertidige udbygning på Amager samt en oversigt over de aktiviteter, der forudsættes gennemført i Indre By.

Endvidere redegøres for problemerne omkring tilvejebringelse af en permanent udbygning på Amager, der har været en af de grundlæggende forudsætninger for dispositionsplanen.

Den midlertidige udbygning på Amager, nettoprogram

(bilagsrapport nr. 7)

I henhold til dispositionsplanen forudsættes den midlertidige udbygning på Amager at skulle omfatte 40.000 m² netto til ialt ca. 8.000 studerende og 900-1.000 ansatte.

På grundlag heraf har et arbejdsudvalg, nedsat under det humanistiske hovedområde, udarbejdet et samlet nettoprogram med detaljerede redegørelser for fordelingen af arealet til institutter og fællesanlæg og for fordelingen af studerende og ansatte på de enkelte fag.

Der er for hver enkelt institut foretaget en grundig analyse af behovet for areal til

institut-, undervisnings- og studielokaler baseret på en række fælles normer. Eksempelvis kan nævnes at der regnes med et 11 m² personligt arbejdsrum for hver hel-dagsansat lærer, medens der for hver studerende regnes med plads til ca. 15 timer i undervisningslokaler og ca. 6 timer i studielokaler.

Det samlede nettoareal fordeler sig på de enkelte institutter og fællesanlæg efter nedenstående oversigt:

Arealer til institutterne

Pers. arb.rum,		
laborator. m.v.	12.743 m ²	
Institutbiblioteker ..	2.500 m ²	
Mødelokaler	800 m ²	
Fagrådslokaler	800 m ²	
Undervisnings- og		
studielokaler	12.575 m ²	
Endnu ikke pro-		
grammeret areal .	1.339 m ²	30.757 m ²

Arealer til fællesanlæg

Centralt bibliotek ..	2.043 m ²	
Kantiner	3.600 m ²	
Studenterfaciliteter	1.800 m ²	
TV, AV, EDB-		
faciliteter	500 m ²	
Fællessal incl.		
garderober og		
omklædning	400 m ²	
Administration	300 m ²	
Trykkeri	200 m ²	
Driftsafdeling	400 m ²	9.243 m ²
Ialt		40.000 m ²

Programmaterialet er udarbejdet under den forudsætning, at byggeriet er midlertidigt, og det har været nødvendigt at anvende meget beskedne normer for at indpasse funktionerne indenfor generalplannens givne rammer.

Totaludgiften til den midlertidige udbygning på Amager er ialt anslået til 228.900.000 kr. (prisbasis januar 1972).

Den 27. juni 1972 tiltrådte finansudvalget bevillingen til den første af byggeriets tre etaper og byggeriet blev derefter igangsat i samme efterår.

De første bygninger vil være færdige i løbet af sommeren 1974, hvor institut for klinisk psykologi og det psykologiske laboratorium kan begynde at rykke ind. Herefter forventes bygningerne at blive færdige i en jævn takt frem til midten af 1979, hvor de sidste af sprogfagene kan flytte ind.

Aktiviteter i Indre By 1972-1977

(bilagsrapporter nr. 5 og 6)

Aktiviteterne i Indre By vil i den nævnte periode være præget af et stort antal rokeringer – og i tilknytning hertil en del mindre ombygninger og istandsættelser.

Da disse mindre ombygninger og istandsættelser er afgørende for gennemførelsen af de helt nødvendige forbedringer for Indre By-fagene, har man lagt megen vægt på at tilvejebringe et sammenfattende og oversigtligt planlægningsgrundlag.

I bilagsrapport nr. 5 er i form af et aktivitetsdiagram givet en samlet oversigt over, hvorledes lokalerokeringerne skal finde sted, og der er redegjort for, hvornår de enkelte aktiviteter forventes at skulle udføres.

Endvidere er der udarbejdet en række programmeringsskemaer for Indre By-fagene, hvor der for hvert enkelt fag gøres rede for dimensionerende studenter- og stabstal og for de beregnede arealbehov.

Aktivitetsdiagram og programmeringsskemaer udgør tilsammen et overordnet udgangspunkt for dispositionerne i Indre By i perioden indtil 1977.

Lokaleforhold

På finanslovene for finansårene 1971/72 og 1972/73 er på universitetets driftsbud-

get under konto 31-35 til bygningsudgifter bevilget følgende beløb:

	1971/72		1972/73
	Bevill.	Forbrug	Bevill.
31. Vedligeholdelse af bygninger	5.316.200	4.600.498	5.847.800
33. Driftsudgifter for ejendomme og lokaler ...	6.974.500	11.364.850	7.772.000
34. Skatter og afgifter	3.092.000	4.734.619	3.192.000
35. Husleje	4.511.200	3.957.966	4.744.700

På universitetets anlægsbudget på finansloven (§ 20.8.06.70.01) er for finansårene 1971/72 og 1972/73 til større byggearbejder bevilget henholdsvis 51.833.000 kr. og 91.000.000 kr.

Herudover får universitetet andel i fællesbevillingerne på finansloven under §

20.8.06.70.09. Mindre byggearbejder ved universiteterne og de højere læreanstalter og under § 20.8.06.70.08. Projektering og igangsætning af nye arbejder ved universiteterne og de højere læreanstalter.

Af disse fællesbevillinger har universitetet fået tillagt:

	1971/72		1972/73
	Bevill.	Forbrug	Bevill.
70.09. Mindre byggearbejder ved universiteter og højere læreanstalter, universitetets andel, f.s.v. angår 1972/73 forventet	6.600.000	5.141.669	5.800.000
70.08. Projektering og igangsætning af nye arbejder ved universiteter og højere læreanstalter, f.s.v. angår arbejdet ved universitet, 1972/73, forventet	115.000	111.498	50.000

Vedr. væsentligst diverse planlægningsarbejder, i 1972/73 bl. a. Østervoldkomplekset.

Oversigt over løbende byggearbejder m. v., jfr. ovenstående.

Finanslovkonto § 20.8.06. Forskningen og den højere undervisning.	1971/72		1972/73
	Bevill. incl. tillægsbev. kr.	Forbrug kr.	Bevill. kr.
70.01. Københavns universitet	42.375.000	37.518.063	91.000.000
Zoologisk centralinstitut, etape III A, udstillingssamlinger	290.000	287.283	245.000
Sølvtorvskomplekset	1.778.000	1.950.589	2.225.000
Zoofysiologiske institutter m. fl.	3.176.400	2.831.425	
Marinbiologisk laboratorium	1.063.000	998.683	
Patologisk-anatomisk institut og retsmedicinsk institut	3.612.000	3.629.945	11.300.000
Købmagergade 44-46	4.117.900	3.872.122	
Panumkomplekset	12.500.000	12.432.821	26.852.000
Medicinsk-historisk museum	56.000	66.963	521.000
Haraldsgade 6	2.169.500	3.205.922	
Farmakologisk institut	1.162.200	1.030.542	
Rådmandsgade-Sigurdsgadekomplekset ...	445.200	433.190	
Linnésgade 22	2.006.900	1.664.606	
Blegdamsvej 19	1.270.000	1.161.237	
Niels Bohr instituttet	1.160.000	1.261.415	453.000

Rådmandsgade 71 (byggearbejder)	232.400	86.866	
Foranstaltninger til imødegåelse af universitetets lokalemangel m. v.	7.335.500	2.604.454	46.055.000
Heraf til:			
Ombygning af ejendommen Sigurdsgade 41-Vermundsgade 5, totalprojektering af 1. afsnit, datalogisk institut	132.000	44.525	1.360.000
Klerkegade 2	25.300		
Rockefellerbygningens vestfløj	141.000	219	
Østervoldkomplekset	335.000	51.926	
Amager Fælled	6.550.000	2.472.279	
Universitetsparkens nordlige del		1.326	1.000.000
Universitetsparkens sydlige del		9.075	
Købmagergade 52	138.400	25.986	989.000
Nørregade 7, 3. og 4. etage	15.300	613	
Rockefellerbygningen, medicinsk-fysiologisk institut A	÷1.500	÷1.495	

Af nævnte arbejder var indtil 1. april 1972 afsluttet følgende:

Zoofysiologiske institutter m. fl.
 Købmagergade 44-46.
 Farmakologisk institut.
 Rådmandsgade-Sigurdsgade-komplekset.
 Universitetsparken, sydlige del.
 Rockefellerbygningen, medicinsk-fysiologisk institut A,

medens følgende var under projektering:
 Sigurdsgade 41-Vermundsgade 5, 1. afsnit,

Klerkegade 2, til musikvidenskabeligt institut,

Rockefellerbygningens vestfløj, til fysiologisk institut m. fl.,
 Amager Fælled, midlertidig udbygning af universitetet,
 Universitetsparken, nordlige del,
 Købmagergade 52, til studenterkantine m. v.,
 Nørregade 7, 3. og 4. etage til institut for økonomisk historie.

Af fællesbevillinger under § 20.8.06.70.09 Mindre byggearbejder ved universiteterne og de højere læreanstalter, hvilken bevilling er optaget på finanslovene for finansårene 1971/72 og 1972/73 med henholdsvis

12.500.000 kr. og 14.000.000 kr., har universitetet i det forløbne universitetsår fået stillet en række bevillinger til rådighed. Heraf kan nævnes:

Krystalgade 27. Indretning af toiletter og garderobe	151.300	kr.
Nørregade 7 ⁵ (lejede lokaler). Indretning af eksamenslokaler	113.600	
Jagtvej 155 B. Indretning af studenterlæsesale m. v.	679.000	
Jagtvej 155 B. Indretning af værksteder og kontorer m. v. for teknisk tjeneste	127.000	
Mineralogisk-geologiske institutter. Indretning af baderum, toiletter og undervisningslokaler m. v. i feltstationen, Gravgærde, Bornholm	221.500	
Medicinsk-anatomiske institutter. Projektering af ombygning og modernisering af dyrestalde	21.400	
Medicinsk-anatomiske institutter. Projektering af indretning af studie- og kontrolrum for TV-anlæg	32.600	
Medicinsk-anatomiske institutter. Bygningsmæssige ændringer i dissektions-salen	150.000	

Havbiologisk laboratorium. Ombygning af Frederikshavn tekniske skoles tidligere bygninger til brug for havbiologisk laboratorium	820.700
Rådmandsgade 71. Anskaffelse af apparatur til dyrestalden	133.900
Rådmandsgade 71. Installation af automatisk telefonanlæg	345.000
Rådmandsgade 71. Installation af ny el-hovedtavle	120.000
Linnésgade 22. Anskaffelse af inventar	283.000
Linnésgade 22. Indretning af auditorier m. v. i stueetagen i side- og bagbygning	146.000
Linnésgade 22. Indretning af forhus til sociologisk institut m. v.	300.000
Botanisk have. Projektering af ombygning af den tidligere overgartnerbolig	30.900
H. C. Ørsted instituttet. Ombygning af kantinen	219.400
Sølvtorvskomplekset. Modernisering af auditorium I og VII	292.000
Købmagergade 52. Istandsættelse af taget	399.000
Universitetets hovedbygning. Detailprojektering af indretning af gruppe- rum for retsvidenskabelige studerende i den tidligere hvalkælder	30.000
Rådmandsgade 71. Forsyning med fjernvarme	165.200

I universitetsåret er foretaget nedennævnte *ejendomserhvervelser*:

Finansudvalget har den 8. december 1971, akt 93 8. december 1971, tiltrådt erhvervelsen af ejendommen matr. nr. 5543 Udenbys Klædebo kvarter, beliggende Sigurdsgade 29, 2200 København N. for en samlet købesum af 275.000 kr.

Ejendommen, der er udlejet til industri, har et grundareal på 596 m². De på ejendommen værende bygninger vil formentlig ikke – heller ikke midlertidigt – kunne anvendes til noget universitetsformål.

Finansudvalget har ved akt 344 22. marts 1972 givet tilslutning til erhvervelsen af ejendommen matr. nr. 5595 Udenbys Klædebo kvarter, beliggende Hermodsgade 26, 2200 København N. for en samlet købesum af 275.000 kr.

Ejendommen, der er udlejet til håndværk, har et grundareal på 611,7 m². De på ejendommen opførte bygninger vil næppe kunne anvendes til noget universitetsformål.

Finansudvalget har ved akt 127 22. november 1972 givet tilslutning til erhvervelsen af ejendommen matr. nr. 5697 Udenbys Klædebo kvarter, beliggende Titan-gade 14, 2200 København N. for et samlet købesum af 275.000 kr.

Ejendommen, der er udlejet til håndværk, har et grundareal på 850,2 m². De på ejendommen opførte bygninger vil formentlig ikke – heller ikke midlertidigt –

kunne anvendes til noget universitetsformål.

Ejendommene er alle beliggende indenfor det i § 1 i lov nr. 263 af 4. juni 1970 om Københavns universitets placering og universitetscentre nævnte udvidelsesområde nordvest for Jagtvej, begrænset af Jagtvej, Tagensvej, Haraldsgade og Vermundsgade.

Efter vedtagelse af lov af 4. juni 1970 om Københavns universitets placering og universitetscentre må den tidligere plan om universitetets udbygning i den indre by anses for definitivt opgivet.

Der er derfor truffet skridt til afhændelse af en del af universitetets udlejnings-ejendomme i den indre by, og finansudvalget har ved akt 352 22. marts 1972 tiltrådt salget af ejendommene matr. nr. 245, 246 og 247, Rosenborg kvarter, beliggende henholdsvis Åbenrå 26, 28 og 30, København K., for en samlet sum af 350.000 kr.

Endvidere har finansudvalget ved akt 415 24. maj 1972 tiltrådt salget af ejendommene matr. nr. 450-55 og 464-65, Sct. Annæ Vester kvarter, beliggende Fredericiagade 86, 88, 90 og 92, Olfert Fischersgade 53, 55 og 57, Olfert Fischersgade 59/Rigensgade 20 og Fredericiagade 94/Rigensgade 18, København K., for en samlet købesum af 600.000 kr.

Som følge af det stigende lokalebehov har det i de senere år været nødvendigt at leje

en række lokaler til universitetsformål. Nedenfor er angivet en oversigt over de lejemaal, der er indgået i indeværende universitetsår:

Indgået pr. 1. november 1971, Nørregade 7², K., ca. 400 m² brutto, årlig leje 70.120 kr. Psykologisk laboratorium?

Indgået pr. 1. september 1972, Stormgade 16, K., ca. 175 m² brutto, årlig leje 20.000 kr. Institut for etnologi og antropologi.

Indgået pr. 1. oktober 1972, Frederiksborggade 3 mezz, K., ca. 175 m² brutto, årlig leje 24.538 kr. Institut for samfundsfag.

Indgået pr. 1. november 1972, Pilestræde 58, K., ca. 5.700 m² brutto, årlig leje 3.414.600 kr., midlertidigt nedsat til 2.560.950 kr. Universitetets centrale administration.

Indgået pr. 10. november 1972, Grønningen 1, K., ca. 900 m² brutto, årlig leje 248.325 kr. Kunsthistorisk laboratorium.